

TÜRMOB DİSİPLİN KURULU'NCA ALINAN KARARLARA İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA: 2011-2019 DÖNEMİ

A RESEARCH ON THE DECISIONS OF THE DISCIPLINARY BOARD OF TÜRMOB : 2011-2019 PERIOD

Ayşen KORUKOĐLU¹

Öz

Bu çalışmada 2011- 2019 dđnemi SMMM ve YMM odalarından TÜRMOB'a gđnderilen disiplin dosyaları hakkında Birlik Disiplin Kurulu'nca alınan kararlar incelenmiştir. Sđz konusu yıllara ait Birlik Disiplin Kurulu faaliyet raporlarından elde edilen veriler, dosya sayıları ve alınan kararlar açısından Ki-kare bağımsızlık testleri de gerçekleştirilerek analiz edilmiş, yıl ve il odaları bazında dağılımları yorumlanmıştır. Analiz sonuçlarından SMMM odaları için alınan kararlarda, "kınama", "kovuşturma açılmaması", "uyarma" ve "diğer" kararlarının ne çıkan kararlar olduğu, "ceza verilmesine yer olmadığı" kararının son sırada yer aldığı gđrđlmüřtđr. Ayrıca YMM odaları için alınan kararlarda ise özellikle "kovuşturma açılmaması" kararının ne çıkan karar olduğu, "geçici men-6 ay" kararının son sırada yer aldığı ve "meslekten men" kararının alınmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Meslek Mensubu, Disiplin Cezaları, Birlik Disiplin Kurulu Kararları, TÜRMOB

Abstract

In this study, the decisions taken by the Union Disciplinary Board about the disciplinary files sent from the chambers of Certified Public Accountants (SMMM) and the chambers of Sworn-in Certified Public Accountants (YMM) in the period of 2011-2019 to the Union of Chambers of Certified Public Accountants and Chambers of Sworn-in Certified Public Accountants of Turkey (TÜRMOB) were examined. The data obtained from the annual activity reports of the Union Disciplinary Board, numbers of files and decisions taken were analyzed using Chi-Square independence tests, and their distribution by year and provincial chamber were interpreted. The analysis results showed that, for decisions taken for the SMMM chambers, "censure", "not starting a disciplinary proceeding", "warnings" and "other" decisions were prominent, but the decision "not to apply a disciplinary penalty" came last. In addition, for the YMM chambers, whereas the decision "not to start a disciplinary proceeding" was prominent, it was determined that the decision for "six months temporary suspension" from professional activities came last, and the decision to "dismiss from the profession" was not taken.

Keywords: Professional Accountant, Disciplinary Penalties, The Decisions of the Disciplinary Board of the Union, TÜRMOB

Makale Gđnderim Tarihi: 20.03.2020

Makale Kabul Tarihi: 17.04.2020

¹ Dr. Öđr. Üyesi, Ege Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakóltesi, İşletme Bđlümü, aysen.korukoglu@ege.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8083-1995

1. GİRİŐ

Muhasebe mesleği ile ilgili disiplin iŐlemlerine ilk kez 1989 yılında çıkartılan 3568 sayılı Meslek Kanunu'nda yer verilmiştir. Söz konusu Kanunda oda ve birlik disiplin kurullarının görev tanımları yapılmış, 48. maddesinde meslek mensuplarına verilecek disiplin cezaları açıklamalarıyla birlikte uyarma, kınama, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, yeminli sıfatını kaldırma ve meslekten çıkarma olarak belirtilmiŐtir.

Meslek mensupları için ilk disiplin yönetmeliği 1990 yılında yrrlge girmiŐ ve daha sonra 31 Ekim 2000 tarihinde 24216 Sayılı Resmi Gazete'de yeni yönetmelik yayımlanmıŐtır. 2007 ve 2015 yıllarında ise yönetmeliğin bazı maddelerinde deđiŐikliđe gidilmiŐtir. Disiplin yönetmeliğinin amacının; meslek mensupları ve aday meslek mensupları hakkında disiplin kovuŐturması yapılmasına karar verecek yetkili organları, disiplin cezalarını vermeye yetkili organları, disiplin cezalarına karŐı yapılacak itirazların usul ve esaslarını, disiplinle ilgili diğer hususları düzenlemek olduğu 1. maddesinde belirtilmektedir. Söz konusu yönetmelikte disiplin cezalarının hangi hallerde uygulanacağı ceza türleri itibariyle ayrıntılı açıklanmakta, disiplin sürecinin aŐamaları; ihbar ve Şikayet, ilk inceleme, soruşturma, kovuşturma, ilan ve temyiz olarak disiplin kovuŐturması bölümünde ele alınmaktadır. Özellikle geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, meslekten çıkarma ve yeminli sıfatının kaldırılması cezalarının Maliye Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluŐlara duyurulması, Resm Gazete'de ve meslek mensubunun bağlı olduğu oda ve birlik internet sayfasında yayımlanması ve yöresinde uygun araçlarla ilan olunması gerektiği yönetmeliğin 12. maddesinde açıklanmaktadır.

İhbar, Şikayet veya istem konusunun ilk incelemesini yapan oda yönetim kurulunun soruşturma açılmasına karar vermesi durumunda soruşturma raporu hazırlanmakta ve söz konusu rapor yönetim kurulunca uygun görüldüğünde oda disiplin kuruluna gönderilmektedir. İlgili oda yönetim kurulu veya disiplin kurulu dosyayı ve raporu inceleyerek disiplin kovuŐturması baŐlatılmasına yer olmadığına ya da disiplin kovuŐturmasının açılmasına karar verebilmektedir. Kovuşturmanın açılmasına karar verildiğinde, oda disiplin kurulunca en geç bir yıl içinde kovuşturma dosyası sonulandırılmakta ve alınan disiplin kurulu kararları daha sonra Birlik Disiplin Kurulu BaŐkanlıđı'na gönderilmektedir. Odalardan gelen dosyalar Birlik Disiplin Kurulu'nca incelenerek karara bağlanmakta, disiplin cezaları ile ilgili nihai karar ise Maliye Bakanlığı'na iletilmekte ve Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır.

Bu çalışmada, 2011-2019 döneminde odalardan gelen dosyalar hakkında Birlik Disiplin Kurulu'nca hangi kararların alındığı, özellikle il SMMM ve YMM odaları için alınan kararlarda yıllar itibariyle ne çıkan karar türlerinin neler olduğu, yıl, oda ve il bazında hangi benzerliklerin ve farklılıkların ortaya çıktığı ve ayrıca karara bağlanan dosyaların, odalara ve unvanlara göre dağılımının ne Şekilde gerçekleŐtiđi araŐtırılmıŐ ve elde edilen bulgular yorumlanmıŐtır. Araştırma sonuçlarının odalara, meslek mensuplarına ve diğer ilgililere disiplin sürecinde önemli bir yeri olan Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının söz konusu dönem için yıl, oda ve il bazında değerlendirmesini yapabilmelerine, süreç ile ilgili olumlu geliŐmeleri, farklılıkları ve noksanlıkları görebilmelerine, disiplin sürecinin daha iyi

sonuçlanabilmesi için gelecekte yapılması gerekenler konusunda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. LİTERATÜR ÖZETİ

Muhasebe meslek mensuplarına yönelik disiplin işlemleri konusunda literatürde gerek teorik gerekse uygulamalı olarak farklı çalışmalar yer almaktadır. Bu çerçevede Banar ve Aslan (2009), Resmi Gazetede 2000–2008 yılları arasında yayınlanan muhasebe meslek mensuplarının almış oldukları geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma ve meslekten çıkarma disiplin cezalarını araştırmışlardır. Yaşar (2016), muhasebe meslek mensuplarının mesleki kurallara duyarlılığının cinsiyet yönünden karşılaştırılmasını, 2001-2015 döneminde uygulanan geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, yeminli sıfatını kaldırma ve meslekten çıkarma disiplin cezalarını ele alarak yapmıştır. Garmilis ve Stokes (2007), ABD ve Fransa’da muhasebe meslek mensuplarının disiplin sürecinin işleyişini ve disiplin cezalarını karşılaştırmalı olarak incelemişler, O’Dwyer ve Canning (2008) ise, İrlanda’daki muhasebe mesleğinde disiplin ve şikayet etme sürecinin yapısını ve işleyişini ele alarak Aralık 1999 yılı öncesi ve sonrası için durum değerlendirmesi yapmışlardır.

Ekerkil (2016), muhasebe meslek mensuplarının etik-disiplin ilişkisini ve 1993-2015 döneminde aldıkları geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, yeminli sıfatını kaldırma ve meslekten çıkarma ile staj iptali disiplin cezalarını analiz etmiştir. Leonard vd. (2016) ise, Kanada’da 1987- 2013 yılları arasında görülen disiplin vakalarının sıklığını, disiplin cezası alanların özelliklerini, disiplin sürecini ve verilen disiplin cezalarını, muhasebe meslek mensuplarının etik davranışlarını araştırmışlardır. Gül, H. (2016), muhasebe meslek mensuplarının 2001-2015 döneminde almış oldukları geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma ve meslekten çıkarma disiplin cezalarını incelemiştir. Karabınar ve Çevik (2018) ise, bir muhasebe meslek odasında 2008-2013 yıllarında verilen disiplin cezalarını ve bu cezaların verilmesine neden olan eylemlerin analizini yapmışlardır.

Bédard (2001), Kanada’da muhasebe mesleği disiplin süreci faaliyetlerinin kamu yararını korumaya ve mesleğe etkilerini araştırmış ve çalışmasında 1974-1995 dönemini kapsayan araştırma bulgularına yer vermiştir. Ekerkil vd. (2016), Türkiye’de TÜRMOB ile Birleşik Krallık ACCA’da muhasebe meslek mensuplarının disiplin sürecinin işleyişini ve disiplin cezalarını karşılaştırmalı ele almışlardır. Canning ve O’Dwyer (2001), İrlanda’da muhasebe mesleği disiplin işlemlerinin hesap verebilir, şeffaf ve kamu yararına olup olmadığını sorgulamışlardır.

Ekerkil (2017), İstanbul SMMM Odası’na bağlı meslek mensuplarının 2008-2015 döneminde aldıkları geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, yeminli sıfatını kaldırma ve meslekten çıkarma cezalarının dağılımını ve nedenlerini araştırmıştır. Dursun (2019) ise, muhasebe meslek mensuplarının 2008-2017 yılları arasında almış oldukları söz konusu disiplin cezalarının cinsiyet ve mesleki unvan açısından analizini yapmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI VE BULGULARI

Bu çalışma, ceza türleri itibariyle odalardan TÜRMOB’a gelen dosyalar hakkında Birlik Disiplin Kurulu’nca 3568 sayılı Kanun ve Disiplin Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde hangi

kararların alındığını ve alınan kararlarda yıl, oda ve il bazında ne gibi benzerlik ve farklılıkların olduğunu araştırmak amacıyla yapılmıştır. Çalışma kapsamına 2011-2019 dönemine ait Birlik Disiplin Kurulu faaliyet raporlarından elde edilen veriler dahil edilmiştir. Çalışmada Birlik Disiplin Kurulu'nca karara bağlanan SMMM ve YMM oda dosya sayılarının yıllar ve iller bazında farklılık gösterip göstermediği ve ayrıca odalar için alınan farklı karar türleri ile il kriterinin birbirinden bağımsız olup olmadığı Ki-kare bağımsızlık testleri ile araştırılmıştır. Birlik Disiplin Kurulu'nca karara bağlanan dosyaların odalara ve meslek unvanlarına göre dağılımlarına ve ayrıca alınan kararların yıl ve il odaları bazında dağılımlarına ilişkin ulaşılan sonuçlar ve yorumları aşağıda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Birlik Disiplin Kurulu'nca 2011-2019 yılları karara bağlanan dosyaların odalara göre dağılımı Tablo 1'de ve meslek unvanlarına göre dağılımı ise Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 1. Birlik Disiplin Kurulu'nca Karara Bağlanan Dosyaların Odalara Göre Dağılımı

ODALAR	YILLAR																		TOPLAM	
	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
SMMMO	507	88,5	253	76,2	196	66	300	68,8	290	63,9	365	75,3	311	66,6	212	63,7	211	61,9	2645	71,1
YMMO	66	11,5	79	23,8	101	34	136	31,2	164	36,1	120	24,7	156	33,4	121	36,3	130	38,1	1073	28,9
TOPLAM	573	100	332	100	297	100	436	100	454	100	485	100	467	100	333	100	341	100	3718	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi, 2.645'i SMMM ve 1.073'ü YMM odalarından gelen toplam 3.718 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan SMMMO dosya sayısı en fazla 507 dosya ile 2011, en az 196 dosya ile 2013 yılında, YMMO dosya sayısı ise en fazla 164 dosya ile 2015, en az 66 dosya ile 2011 yılında gerçekleşmiştir. Bu durum, 2011 yılında en fazla SMMMO ve en az YMMO dosyasının karara bağlandığını ve söz konusu yıla göre diğer yıllarda SMMMO dosya sayısında azalış, YMMO dosya sayısında ise artış olduğunu göstermektedir.

Karara bağlanan dosyaların meslek unvanlarına göre dağılımının yer aldığı Tablo 2 incelendiğinde ise; en fazla dosyanın 1.943 dosya ile Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlere (SMMM) ait olduğu ve bunu 1.073 dosya ile Yeminli Mali Müşavir (YMM) ve 686 dosya ile Serbest Muhasebeci (SM) dosyalarının izlediği görülmektedir. 2011 yılı karara bağlanan SMMM (303 dosya) ve SM (202 dosya) dosya sayısının en fazla olduğu yıl iken 2018 ve 2019 yılları özellikle SM dosya sayısının en az olduğu (30 dosya) yıllar olmuştur. Yıllar itibarıyla SM dosya sayısında önemli ölçüde azalış ve ayrıca karara bağlanan çok az sayıda stajyer dosyası (16 dosya) söz konusu olmuştur.

Tablo 2. Birlik Disiplin Kurulu'nca Karara Bağlanan Dosyaların Meslek Unvanlarına Göre Dağılımı

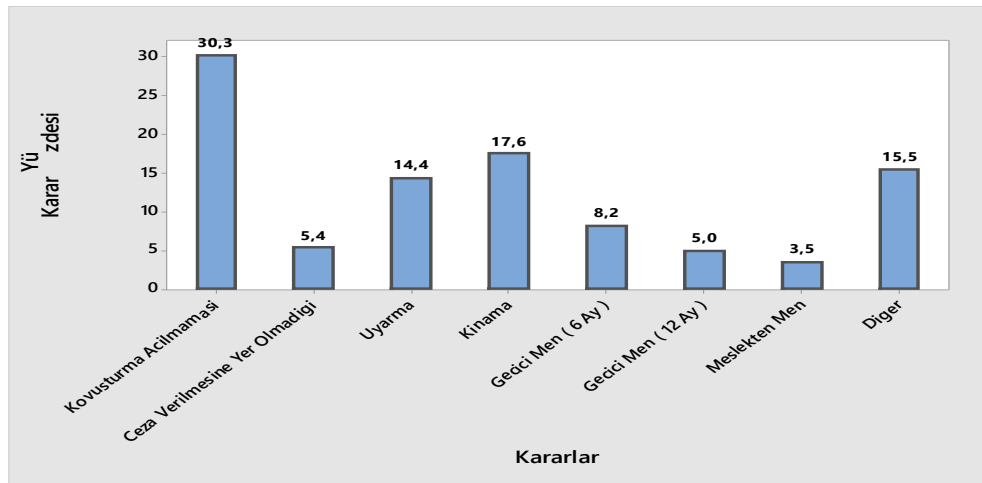
UNVAN	YILLAR																		TOPLAM	
	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
SM	202	35,3	87	26,2	44	14,8	95	21,8	62	13,7	79	16,3	57	12,2	30	9,01	30	8,8	686	18,5
SMMM	303	52,9	164	49,4	151	50,8	204	46,8	225	49,6	284	58,6	254	54,4	179	53,8	179	52,5	1943	52,3
YMM	66	11,5	79	23,8	101	34	136	31,2	164	36,1	120	24,7	156	33,4	121	36,3	130	38,1	1073	28,9
STAJYER	2	0,35	2	0,6	1	0,34	1	0,23	3	0,66	2	0,41	0	0	3	0,9	2	0,59	16	0,43
TOPLAM	573	100	332	100	297	100	436	100	454	100	485	100	467	100	333	100	341	100	3718	100

Çalışmada, Birlik Disiplin Kurulu faaliyet raporlarından 2011-2019 yılları itibariyle odalardan gelen dosyalar hakkında Birlik Disiplin Kurulu'nca çok sayıda farklı kararların alındığı görülmüştür. Kararların yıl ve il odaları bazında dağılım verilerini daha rahat gösterilebilmek ve ayrıca yorumlarını yapabilmek amacıyla hazırlanan tablo ve şekillerde kararlar; kovuşturma açılmaması, ceza verilmesine yer olmadığı, uyarma, kınama, geçici men-6 ay, geçici men-12 ay, meslekten men ve bunların dışında kalanlar ise diğer olarak verilmiştir. Diğer kararlar; odaya iade, cezanın kaldırılması, karar verilmesine yer olmadığı, dosyanın işleminden kaldırılması, bekletme, kovuşturma açılmasına, kovuşturmanın derinleştirilmesine, soruşturma açılmasına yer olmadığına, geçici men 7 ay, geçici men 8 ay, geçici men 9 ay, geçici men 10 ay, geçici men 11 ay, yeminli sıfatını kaldırma, staj iptali, kınama-uyarma, kınama-kınama, kınama-geçici men 6 ay, kınama-geçici men 12 ay, kınama-meslekten men, kınama-uyarma-kınama, uyarma-kınama, uyarma-uyarma, uyarma- geçici men 6 ay, uyarma-geçici men 12 ay, geçici men 6 ay-kınama, geçici men 6 ay-uyarma, geçici men 6 ay-geçici men 6 ay, geçici men 12 ay- meslekten men, geçici men 12 ay-kınama gibi kararları içermektedir.

2011-2019 yılları Birlik Disiplin Kurulu'nca alınan kararlara ilişkin veriler Tablo 3'de, alınan kararların genel ve yıl bazında dağılımları ise Şekil 1 ve 2'de yer almaktadır.

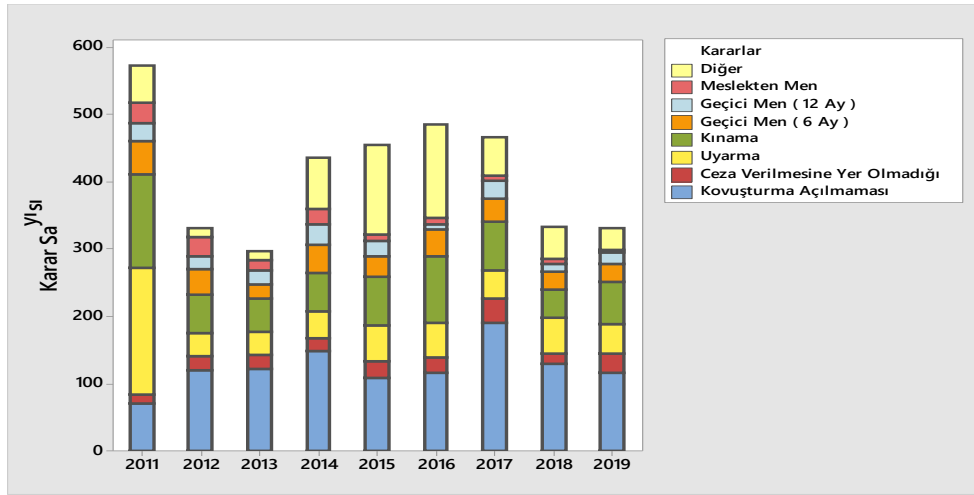
Tablo 3. 2011-2019 Yılları Birlik Disiplin Kurulu'nca Alınan Kararlar

KARARLAR	YILLAR																		TOPLAM	
	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kovuşturma Açılmaması	71	12,4	121	36,4	123	41,4	149	34,2	110	24,2	116	23,9	190	40,7	130	39	117	34,3	1127	30,3
Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	13	2,27	20	6,02	20	6,73	20	4,59	23	5,07	24	4,95	37	7,92	16	4,8	29	8,5	202	5,43
Uyarma	188	32,8	35	10,5	34	11,4	39	8,94	54	11,9	50	10,3	41	8,78	52	15,6	43	12,6	536	14,4
Kınama	140	24,4	57	17,2	50	16,8	56	12,8	73	16,1	99	20,4	73	15,6	43	12,9	62	18,2	653	17,6
Geçici Men (6 Ay)	49	8,55	37	11,1	20	6,73	42	9,63	29	6,39	40	8,25	34	7,28	26	7,81	28	8,21	305	8,2
Geçici Men (12 Ay)	26	4,54	19	5,72	22	7,41	31	7,11	24	5,29	9	1,86	26	5,57	12	3,6	17	4,99	186	5
Meslekten Men	30	5,24	29	8,73	14	4,71	22	5,05	8	1,76	9	1,86	8	1,71	7	2,1	4	1,17	131	3,52
Diğer	56	9,77	14	4,22	14	4,71	77	17,7	133	29,3	138	28,5	58	12,4	47	14,1	41	12	578	15,5
TOPLAM	573	100	332	100	297	100	436	100	454	100	485	100	467	100	333	100	341	100	3718	100

Şekil 1. Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Dağılımı

Toplam 3.718 dosya hakkında alınan kararların dağılımı Tablo 3 ve Şekil 1'den incelendiğinde; kovuşturma açılmaması kararının (% 30.3) ilk sırada yer aldığı ve bu kararı kınama (% 17.6), diğer (% 15.3) ve uyarma (% 14.4) kararlarının izlediği, meslekten men (% 3.52) kararının ise son sırada olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle uyarma, kınama ile meslekten men kararlarının en fazla, kovuşturma açılmaması kararının ise en az 2011 yılında alındığı görülmektedir.

Şekil 2. Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Yıl Bazında Dağılımı

Alınan kararların yıl bazında dağılımı Tablo 3 ve Şekil 2'den ayrıntılı ele alındığında ise;

-En fazla dosyanın (573 dosya) karara bağlandığı 2011 yılında, uyarma (% 32.8) ve kınama (% 24.4) kararlarının ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararının (% 2.27) son sırada,

-2012 yılında kovuşturma açılmaması (% 36.4) ve kınama kararlarının (% 17.2) ilk sıralarda, diğer kararının (% 4.22) son sırada,

-En az dosyanın (297 dosya) karara bağlandığı 2013 yılında ise kovuşturma açılmaması (% 41.4) ve kınama kararlarının (% 16.8) ilk sıralarda, diğer (% 4.71) ve meslekten men (% 4.71) kararlarının son sıralarda,

-2014 yılında kovuşturma açılmaması (% 34.2), diğer (% 17.7) ve kınama (% 12.8) kararlarının ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararının (% 4.59) son sırada,

-2015 yılında diğer (%29.3), kovuşturma açılmaması (%24.2) ve kınama (% 16.1) kararlarının ilk sıralarda, meslekten men kararının (% 1.76) son sırada,

-2016 yılında diğer (%28.5), kovuşturma açılmaması (%23.9) ve kınama (%20.4) kararlarının ilk sıralarda, geçici men-12 ay (% 1.86) ve meslekten men (% 1.86) kararlarının son sıralarda,

-2017 yılında kovuşturma açılmaması (%40.7), kınama (%15.6) ve diğer (% 12.4) kararlarının ilk sıralarda, meslekten men kararının (% 1.71) son sırada,

-2018 yılında kovuşturma açılmaması (% 39), uyarma (% 15.6), diğer (% 14.1) ve kınama (% 12.9) kararlarının ilk sıralarda, meslekten men kararının (% 2.1) son sırada,

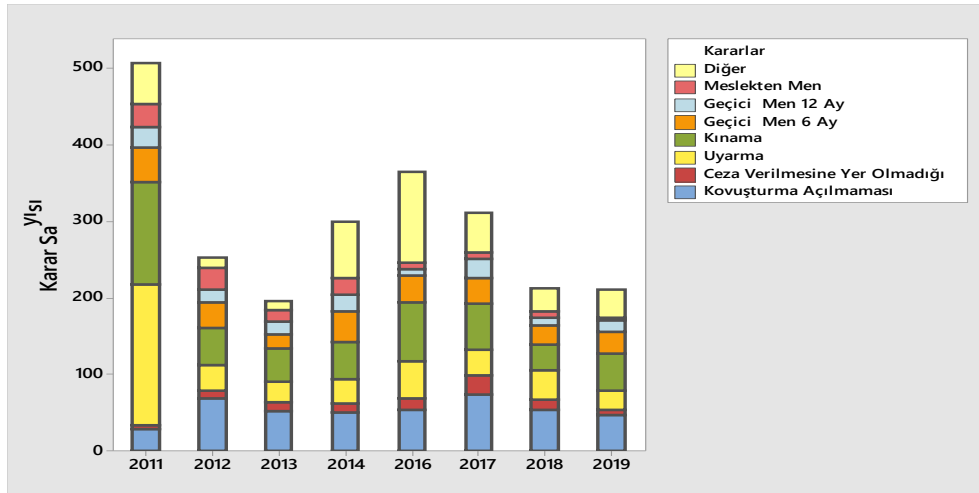
-2019 yılında kovuşturma açılmaması (%34.3), kınama (%18.2) ve uyarma (%12.6) kararlarının ilk sıralarda, meslekten men kararının (% 1.17) ise son sırada yer aldığı anlaşılmaktadır.

Özellikle kovuşturma açılmaması kararı, 2011, 2015 ve 2016 yılları dışında diğer yıllarda ilk sırada yer alan karar olmuştur.

2011-2019 yılları (2015 yılı hariç) SMMM ve YMM odaları için alınan Birlik Disiplin Kurulu kararlarına ilişkin veriler Tablo 4 ve 5’de, alınan kararların yıl bazında dağılımları ise Şekil 3 ve 4’de ayrıca yer almaktadır. 2015 yılı TÜRMOB Disiplin Kurulu faaliyet raporunda alınan kararların oda bazında dağılımı verisi bulunmadığı için Tablo 4 ve 5’de 2015 yılı verisine yer verilememiştir.

Tablo 4. SMMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararları

KARARLAR	SMMM																	
	2011		2012		2013		2014		2016		2017		2018		2019		TOPLAM	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kovuşturma Açılmaması	30	5,92	69	27,3	52	26,5	51	17	55	15,1	74	23,8	55	25,9	48	22,7	434	18,4
Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	5	0,99	11	4,35	12	6,12	11	3,67	14	3,84	26	8,36	12	5,66	6	2,84	97	4,12
Uyarma	182	35,9	33	13	27	13,8	32	10,7	48	13,2	33	10,6	39	18,4	26	12,3	420	17,8
Kınama	135	26,6	48	19	43	21,9	49	16,3	78	21,4	59	19	34	16	48	22,7	494	21
Geçici Men (6 Ay)	45	8,88	34	13,4	18	9,18	40	13,3	34	9,32	34	10,9	25	11,8	28	13,3	258	11
Geçici Men (12 Ay)	26	5,13	16	6,32	18	9,18	21	7	9	2,47	25	8,04	10	4,72	15	7,11	140	5,94
Meslekten Men	30	5,92	29	11,5	14	7,14	22	7,33	9	2,47	8	2,57	7	3,3	4	1,9	123	5,22
Diğer	54	10,7	13	5,14	12	6,12	74	24,7	118	32,3	52	16,7	30	14,2	36	17,1	389	16,5
TOPLAM	507	100	253	100	196	100	300	100	365	100	311	100	212	100	211	100	2355	100

Şekil 3. SMMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Yıl Bazında Dağılımı

2015 yılı hariç diğer yıllar itibariyle toplam 2.355 SMMM dosyası hakkında alınan kararların dağılımı Tablo 4 ve Şekil 3’den incelendiğinde, kınama (% 21), kovuşturma açılmaması (% 18,4), uyarma (% 17,8) ve diğer (% 16,5) kararlarının ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararının (% 4,12) ise son sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca;

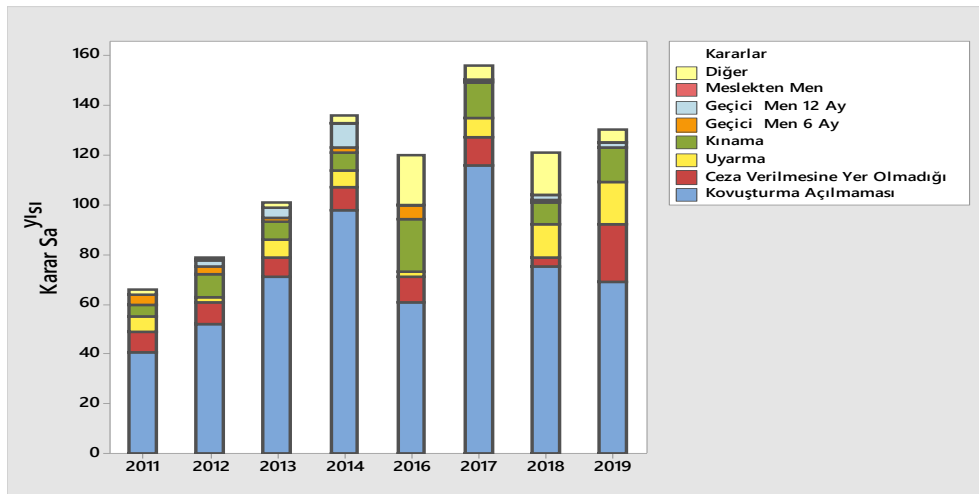
- Kınama kararının en fazla (135 dosya) 2011, en az (34 dosya) 2018 yılında,
- Kovuşturma açılmaması kararının en fazla (74 dosya) 2017, en az (30 dosya) 2011 yılında,
- Uyarma kararının en fazla (182 dosya) 2011, en az (26 dosya) 2019 yılında,

- Diğer kararının en fazla (118 dosya) 2016, en az (12 dosya) 2013 yılında,
- Ceza verilmesine yer olmadığı kararının en fazla (26 dosya) 2017, en az (5 dosya) ise 2011 yılında alındığı anlaşılmaktadır.

Toplam 909 YMMO dosyası hakkında alınan kararların dağılımı Tablo 5 ve Şekil 4'den incelendiğinde ise; kovuşturma açılmaması kararının (% 64.1) ilk sırada olduğu ve bunu kınama (% 9.46) ile ceza verilmesine yer olmadığı (%9.02) kararlarının izlediği, geçici men-6 ay kararının (% 1.98) son sırada yer aldığı ve meslekten men kararının ise yıllar itibariyle alınmadığı görülmektedir.

Tablo 5. YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararları

KARARLAR	YMMO																	
	2011		2012		2013		2014		2016		2017		2018		2019		TOPLAM	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kovuşturma Açılmaması	41	62,1	52	65,8	71	70,3	98	72,1	61	50,8	116	74,4	75	62	69	53,1	583	64,1
Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	8	12,1	9	11,4	8	7,92	9	6,62	10	8,33	11	7,05	4	3,31	23	17,7	82	9,02
Uyarma	6	9,09	2	2,53	7	6,93	7	5,15	2	1,67	8	5,13	13	10,7	17	13,1	62	6,82
Kınama	5	7,58	9	11,4	7	6,93	7	5,15	21	17,5	14	8,97	9	7,44	14	10,8	86	9,46
Geçici Men (6 Ay)	4	6,06	3	3,8	2	1,98	2	1,47	6	5	0	0	1	0,83	0	0	18	1,98
Geçici Men (12 Ay)	0	0	3	3,8	4	3,96	10	7,35	0	0	1	0,64	2	1,65	2	1,54	22	2,42
Meslekten Men	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer	2	3,03	1	1,27	2	1,98	3	2,21	20	16,7	6	3,85	17	14	5	3,85	56	6,16
TOPLAM	66	100	79	100	101	100	136	100	120	100	156	100	121	100	130	100	909	100

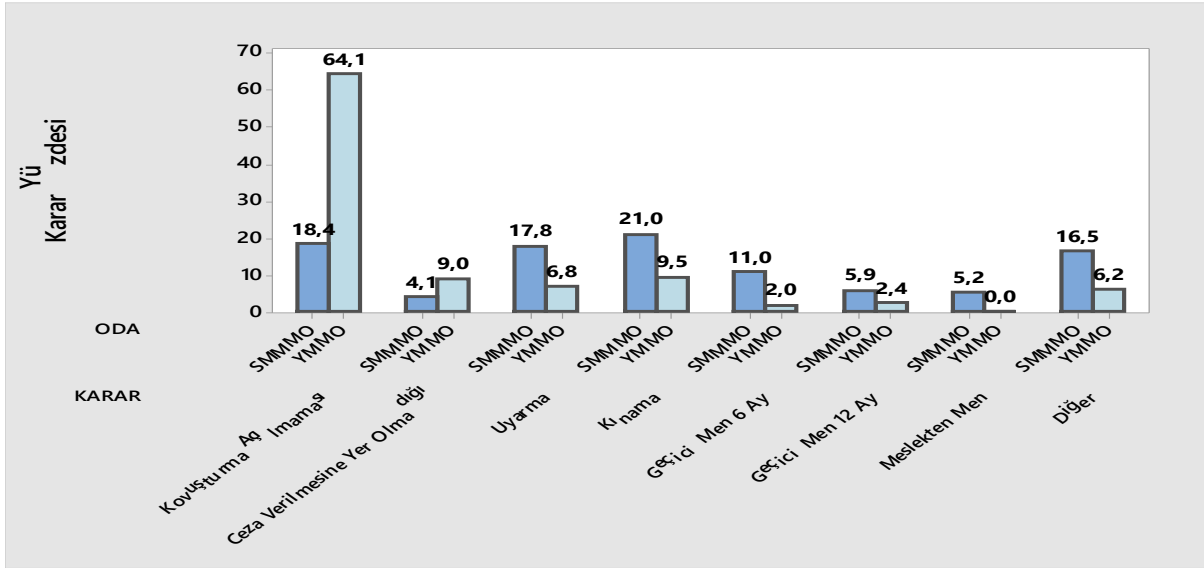
Şekil 4. YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Yıl Bazında Dağılımı

Ayrıca söz konusu tablo ve şekilden;

- Kovuşturma açılmaması kararının en fazla (116 dosya) 2017, en az (41 dosya) 2011 yılında,
- Kınama kararının en fazla (21 dosya) 2016, en az (5 dosya) 2011 yılında,
- Ceza verilmesine yer olmadığı kararının en fazla (23 dosya) 2019, en az (4 dosya) 2018 yılında,
- Geçici men-6 ay kararının en fazla (6 dosya) 2016, en az (1 dosya) 2018 yılında alındığı ve 2017 yılında ise alınmadığı anlaşılmaktadır.

Yıllar itibariyle ele alındığında 2011 yılı, SMMM odaları için alınan kınama ve uyarma kararlarının en fazla, kovuşturma açılmaması ile ceza verilmesine yer olmadığı kararlarının en az, YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması ve kınama kararlarının ise en az alındığı yıl olmuştur. Özellikle kınama kararının odalar açısından farklılık göstermesi dikkat çekicidir. Odalar için alınan Birlik Disiplin Kurulu kararlarının dağılımı Şekil 5’de yer almaktadır. Söz konusu şekilden de görüldüğü gibi SMMM odaları için alınan kararlarda her karar türüne yer verilmiştir. Özellikle kınama (% 21), kovuşturma açılmaması (% 18.4), uyarma (% 17.8) ve diğer (%16.5) kararları birbirine yakın yüzdelerle öne çıkan kararlar olmuş, ceza verilmesine yer olmadığı kararı (% 4.12) ise son sırada yer almıştır.

YMM odaları için alınan kararlarda, kovuşturma açılmaması kararı (% 64.1) öne çıkan karar olmuş, geçici men-6 ay kararı (% 1.98) son sırada yer almış ve meslekten men kararı ise alınmamıştır.

Şekil 5. SMMM ve YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Dağılımı

2011-2019 yılları (2015 yılı hariç) il SMMM ve YMM odaları için alınan Birlik Disiplin Kurulu kararlarına ilişkin veriler Tablo 6’da, alınan kararların yıl bazında dağılımı ise Şekil 6’da yer almaktadır. 2015 yılı faaliyet raporunda alınan kararların oda ve il bazında dağılımı verisi bulunmadığı için bu yıla ilişkin veri söz konusu tablo ve şekilde yer almamaktadır. Tablo 6 ve Şekil 6 birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Toplam dosya sayıları açısından;

- Karara bağlanan en fazla SMMMO dosyası ile diğer illerin (1.228 dosya) ilk sırada yer aldığı ve onu İstanbul (641 dosya), Ankara (269 dosya) ve İzmir (217 dosya) illerinin izlediği,
- En fazla YMMO dosyasının İstanbul İli’ne (373 dosya), daha sonra Ankara İli’ne (298 dosya), diğer illere (163 dosya) ve İzmir İli’ne (75 dosya) ait olduğu görülmüştür.

Yıllar itibariyle karara bağlanan il oda dosya sayıları açısından;

-Ankara SMMMO için en fazla dosyanın (69 dosya) 2014 yılında, en az dosyanın (15 dosya) 2012 yılında, YMMO için ise, en fazla dosyanın (54 dosya) 2014 yılında, en az dosyanın (15 dosya) 2011 yılında,

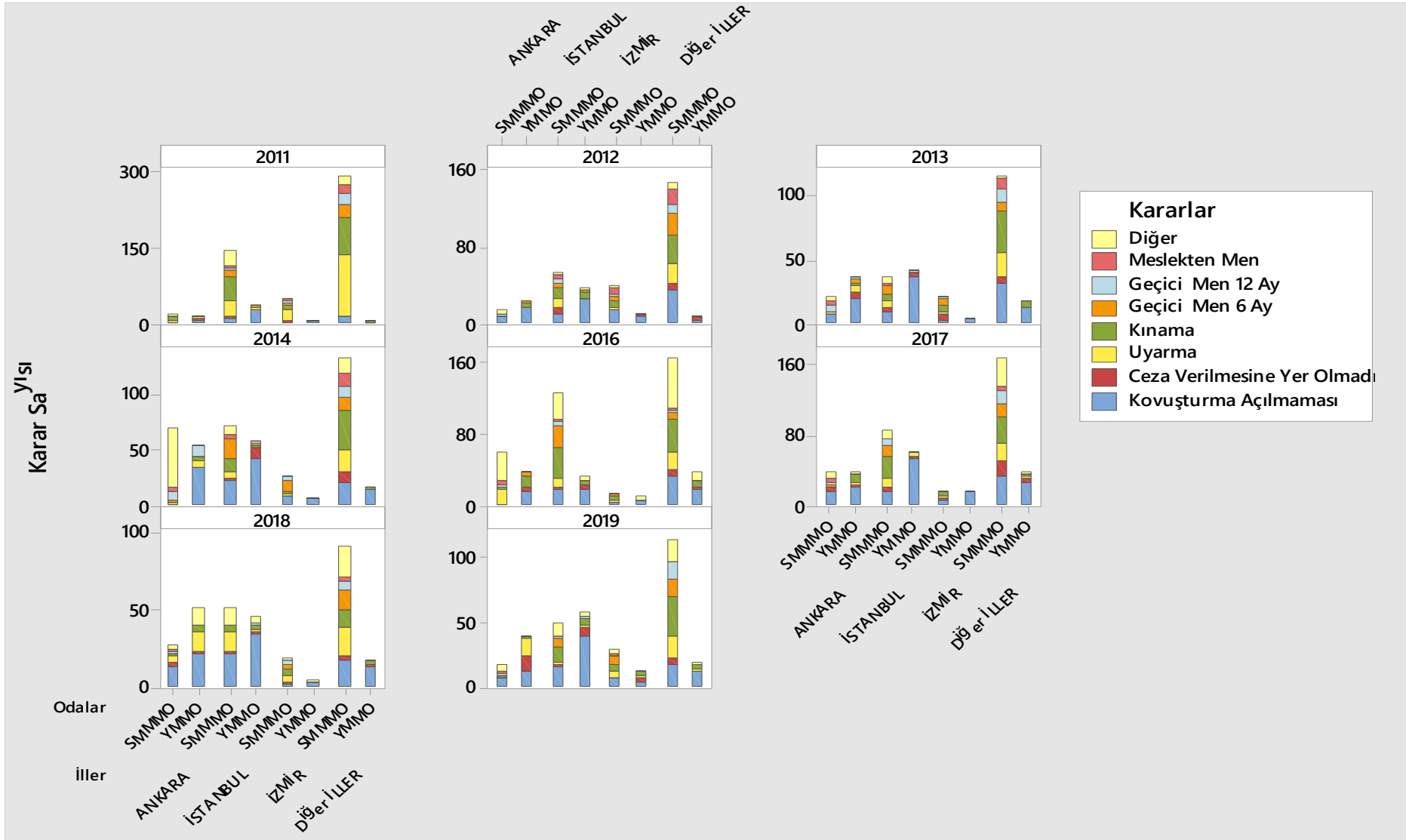
-İstanbul SMMMO için en fazla dosyanın (145 dosya) 2011 yılında, en az dosyanın (37 dosya) 2013 yılında, YMMO için ise, en fazla dosyanın (62 dosya) 2017 yılında, en az dosyanın (32 dosya) 2016 yılında,

Tablo 6. İI SMMM ve YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararları

YIL	KARARLAR	ANKARA				İSTANBUL				İZMİR				DİĞER İLLER				TOPLAM			
		SMMMO		YMMO		SMMMO		YMMO		SMMMO		YMMO		SMMMO		YMMO		SMMMO		YMMO	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
2011	Kovuşturma Açılmaması	2	10,5	8	53,3	11	7,59	26	68,4	3	6	6	100	14	4,78	1	14,3	30	5,92	41	62,1
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	0	0	4	26,7	2	1,38	4	10,5	2	4	0	0	1	0,34	0	0	5	0,99	8	12,1
	Uyarma	5	26,3	1	6,67	32	22,1	2	5,26	23	46	0	0	122	41,6	3	42,9	182	35,9	6	9,09
	Kınama	7	36,8	2	13,3	47	32,4	2	5,26	7	14	0	0	74	25,3	1	14,3	135	26,6	5	7,58
	Geçici Men (6 Ay)	0	0	0	0	14	9,66	4	10,5	7	14	0	0	24	8,19	0	0	45	8,88	4	6,06
	Geçici Men (12 Ay)	0	0	0	0	4	2,76	0	0	2	4	0	0	20	6,83	0	0	26	5,13	0	0
	Meslekten Men	0	0	0	0	5	3,45	0	0	4	8	0	0	21	7,17	0	0	30	5,92	0	0
	Diğer	5	26,3	0	0	30	20,7	0	0	2	4	0	0	17	5,8	2	28,6	54	10,7	2	3,03
	TOPLAM	19	100	15	100	145	100	38	100	50	100	6	100	293	100	7	100	507	100	66	100
2012	Kovuşturma Açılmaması	8	53,3	16	66,7	11	20,8	25	67,6	14	35,9	7	63,6	36	24,7	4	57,1	69	27,3	52	65,8
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	0	0	1	4,17	6	11,3	1	2,7	0	0	4	36,4	5	3,42	3	42,9	11	4,35	9	11,4
	Uyarma	0	0	1	4,17	8	15,1	1	2,7	4	10,3	0	0	21	14,4	0	0	33	13	2	2,53
	Kınama	0	0	3	12,5	12	22,6	6	16,2	6	15,4	0	0	30	20,5	0	0	48	19	9	11,4
	Geçici Men (6 Ay)	1	6,67	2	8,33	6	11,3	1	2,7	5	12,8	0	0	22	15,1	0	0	34	13,4	3	3,8
	Geçici Men (12 Ay)	1	6,67	1	4,17	3	5,66	2	5,41	2	5,13	0	0	10	6,85	0	0	16	6,32	3	3,8
	Meslekten Men	1	6,67	0	0	5	9,43	0	0	7	17,9	0	0	16	11	0	0	29	11,5	0	0
	Diğer	4	26,7	0	0	2	3,77	1	2,7	1	2,56	0	0	6	4,11	0	0	13	5,14	1	1,27
	TOPLAM	15	100	24	100	53	100	37	100	39	100	11	100	146	100	7	100	253	100	79	100
2013	Kovuşturma Açılmaması	7	31,8	19	52,8	10	27	36	85,7	3	13,6	4	80	32	27,8	12	66,7	52	26,5	71	70,3
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	1	4,55	5	13,9	2	5,41	3	7,14	4	18,2	0	0	5	4,35	0	0	12	6,12	8	7,92
	Uyarma	1	4,55	6	16,7	6	16,2	0	0	2	9,09	1	20	18	15,7	0	0	27	13,8	7	6,93
	Kınama	0	0	2	5,56	5	13,5	0	0	6	27,3	0	0	32	27,8	5	27,8	43	21,9	7	6,93
	Geçici Men (6 Ay)	0	0	2	5,56	7	18,9	0	0	4	18,2	0	0	7	6,09	0	0	18	9,18	2	1,98
	Geçici Men (12 Ay)	5	22,7	2	5,56	0	0	2	4,76	2	9,09	0	0	11	9,57	0	0	18	9,18	4	3,96
	Meslekten Men	4	18,2	0	0	2	5,41	0	0	1	4,55	0	0	7	6,09	0	0	14	7,14	0	0
	Diğer	4	18,2	0	0	5	13,5	1	2,38	0	0	0	0	3	2,61	1	5,56	12	6,12	2	1,98
	TOPLAM	22	100	36	100	37	100	42	100	22	100	5	100	115	100	18	100	196	100	101	100
2014	Kovuşturma Açılmaması	0	0	34	63	23	32,4	42	72,4	8	29,6	7	100	20	15	15	88,2	51	17	98	72,1
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	0	0	0	0	1	1,41	9	15,5	0	0	0	0	10	7,52	0	0	11	3,67	9	6,62
	Uyarma	2	2,9	6	11,1	7	9,86	1	1,72	3	11,1	0	0	20	15	0	0	32	10,7	7	5,15
	Kınama	0	0	5	9,26	12	16,9	1	1,72	2	7,41	0	0	35	26,3	1	5,88	49	16,3	7	5,15
	Geçici Men (6 Ay)	2	2,9	0	0	17	23,9	2	3,45	9	33,3	0	0	12	9,02	0	0	40	13,3	2	1,47
	Geçici Men (12 Ay)	8	11,6	8	14,8	0	0	2	3,45	4	14,8	0	0	9	6,77	0	0	21	7	10	7,35
	Meslekten Men	5	7,25	0	0	3	4,23	0	0	1	3,7	0	0	13	9,77	0	0	22	7,33	0	0
	Diğer	52	75,4	1	1,85	8	11,3	1	1,72	0	0	0	0	14	10,5	1	5,88	74	24,7	3	2,21
	TOPLAM	69	100	54	100	71	100	58	100	27	100	7	100	133	100	17	100	300	100	136	100

Tablo 6 (Devamı) İl SMMM ve YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararları

YIL	KARARLAR	ANKARA				İSTANBUL				İZMİR				DİĞER İLLER				TOPLAM			
		SMMM		YMM		SMMM		YMM		SMMM		YMM		SMMM		YMM		SMMM		YMM	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
2016	Kovuşturma Açılmaması	1	1,67	17	43,6	18	14,4	19	59,4	4	28,6	7	63,6	32	19,3	18	47,4	55	15,1	61	50,8
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	1	1,67	3	7,69	4	3,2	5	15,6	0	0	0	0	9	5,42	2	5,26	14	3,84	10	8,33
	Uyarma	16	26,7	1	2,56	9	7,2	0	0	3	21,4	0	0	20	12	1	2,63	48	13,2	2	1,67
	Kınama	3	5	11	28,2	34	27,2	4	12,5	5	35,7	0	0	36	21,7	6	15,8	78	21,4	21	17,5
	Geçici Men (6 Ay)	0	0	6	15,4	25	20	0	0	1	7,14	0	0	8	4,82	0	0	34	9,32	6	5
	Geçici Men (12 Ay)	3	5	0	0	4	3,2	0	0	0	0	0	0	2	1,2	0	0	9	2,47	0	0
	Meslekten Men	4	6,67	0	0	3	2,4	0	0	0	0	0	0	2	1,2	0	0	9	2,47	0	0
	Diğer	32	53,3	1	2,56	28	22,4	4	12,5	1	7,14	4	36,4	57	34,3	11	28,9	118	32,3	20	16,7
	TOPLAM	60	100	39	100	125	100	32	100	14	100	11	100	166	100	38	100	365	100	120	100
2017	Kovuşturma Açılmaması	17	43,6	21	53,8	17	19,8	53	85,5	6	35,3	16	94,1	34	20,1	26	68,4	74	23,8	116	74,4
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	3	7,69	3	7,69	5	5,81	4	6,45	2	11,8	0	0	16	9,47	4	10,5	26	8,36	11	7,05
	Uyarma	0	0	1	2,56	8	9,3	3	4,84	4	23,5	0	0	21	12,4	4	10,5	33	10,6	8	5,13
	Kınama	1	2,56	11	28,2	26	30,2	1	1,61	3	17,6	0	0	29	17,2	2	5,26	59	19	14	8,97
	Geçici Men (6 Ay)	3	7,69	0	0	13	15,1	0	0	1	5,88	0	0	17	10,1	0	0	34	10,9	0	0
	Geçici Men (12 Ay)	2	5,13	0	0	8	9,3	0	0	0	0	0	0	15	8,88	1	2,63	25	8,04	1	0,64
	Meslekten Men	5	12,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1,78	0	0	8	2,57	0	0
	Diğer	8	20,5	3	7,69	9	10,5	1	1,61	1	5,88	1	5,88	34	20,1	1	2,63	52	16,7	6	3,85
	TOPLAM	39	100	39	100	86	100	62	100	17	100	17	100	169	100	38	100	311	100	156	100
2018	Kovuşturma Açılmaması	14	50	22	42,3	21	28,4	35	76,1	2	10,5	4	80	18	19,8	14	77,8	55	25,9	75	62
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	2	7,14	2	3,85	7	9,46	1	2,17	1	5,26	0	0	2	2,2	1	5,56	12	5,66	4	3,31
	Uyarma	4	14,3	12	23,1	11	14,9	1	2,17	5	26,3	0	0	19	20,9	0	0	39	18,4	13	10,7
	Kınama	2	7,14	4	7,69	17	23	3	6,52	4	21,1	0	0	11	12,1	2	11,1	34	16	9	7,44
	Geçici Men (6 Ay)	0	0	0	0	9	12,2	0	0	3	15,8	0	0	13	14,3	1	5,56	25	11,8	1	0,83
	Geçici Men (12 Ay)	1	3,57	0	0	1	1,35	2	4,35	2	10,5	0	0	6	6,59	0	0	10	4,72	2	1,65
	Meslekten Men	2	7,14	0	0	2	2,7	0	0	0	0	0	0	3	3,3	0	0	7	3,3	0	0
	Diğer	3	10,7	12	23,1	6	8,11	4	8,7	2	10,5	1	20	19	20,9	0	0	30	14,2	17	14
	TOPLAM	28	100	52	100	74	100	46	100	19	100	5	100	91	100	18	100	212	100	121	100
2019	Kovuşturma Açılmaması	7	41,2	13	33,3	16	32	39	67,2	7	24,1	5	38,5	18	15,7	12	60	48	22,7	69	53,1
	Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	0	0	12	30,8	1	2	7	12,1	0	0	3	23,1	5	4,35	1	5	6	2,8	23	17,7
	Uyarma	1	5,88	13	33,3	2	4	2	3,45	6	20,7	1	7,69	17	14,8	1	5	26	12,3	17	13,1
	Kınama	2	11,8	1	2,56	12	24	5	8,62	4	13,8	4	30,8	30	26,1	4	20	48	22,7	14	10,8
	Geçici Men (6 Ay)	0	0	0	0	7	14	0	0	7	24,1	0	0	14	12,2	0	0	28	13,3	0	0
	Geçici Men (12 Ay)	1	5,88	0	0	1	2	2	3,45	0	0	0	0	13	11,3	0	0	15	7,1	2	1,54
	Meslekten Men	1	5,88	0	0	0	0	0	0	2	6,9	0	0	1	0,87	0	0	4	1,9	0	0
	Diğer	5	29,4	0	0	11	22	3	5,17	3	10,3	0	0	17	14,8	2	10	36	17,1	5	3,85
	TOPLAM	17	100	39	100	50	100	58	100	29	100	13	100	115	100	20	100	211	100	130	100
GENEL TOPLAM		269	11,4	298	32,8	641	27,2	373	41	217	9,2	75	8,3	1228	52,1	163	17,9	2355	100	909	100

-İzmir SMMM için en fazla dosyanın (50 dosya) 2011 yılında, en az dosyanın (14 dosya) 2016 yılında, YMMO için ise, en fazla dosyanın (17 dosya) 2017 yılında, en az dosyanın (5 dosya) 2013 ve 2018 yıllarında,

-Diğer iller SMMM için en fazla dosyanın (293 dosya) 2011 yılında, en az dosyanın (91 dosya) 2018 yılında, YMMO için ise, en fazla dosyanın (38 dosya) 2016 ve 2017 yıllarında, en az dosyanın (7 dosya) ise 2011 ve 2012 yıllarında karara bağlandığı saptanmıştır.

Yıl bazında veriler ayrıntılı olarak değerlendirildiğinde öne çıkan sonuçlar aşağıdaki gibidir:

2011 yılında;

-507'si SMMM ve 66'sı YMM odalarına ait olmak üzere toplam 573 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMM dosyası diğer illere (293 dosya), en az Ankara İli'ne (19 dosya), en fazla YMMO dosyası İstanbul İli'ne (38 dosya), en az ise İzmir İli'ne (6 dosya) aittir,

-SMMM odaları için alınan uyarma (% 35.9) ve kınama (% 26.6) kararları ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararı (% 0.99) ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması kararı (% 62.1) ilk, diğer kararı (% 3.03) son sırada yer almış ve geçici men (12 ay) ile meslekten men kararları ise alınmamıştır,

-Ankara, İstanbul, İzmir ve diğer iller SMMM odaları için alınan kararlar arasında uyarma ve kınama ilk sıralarda yer almış ve ayrıca diğer kararı özellikle Ankara ve İstanbul SMMM odaları için diğer iki kararla birlikte öne çıkan karar olmuştur,

-Ankara SMMM için alınan sadece dört karar türü (kınama, uyarma, diğer ve kovuşturma açılmaması kararları) söz konusu iken İstanbul, İzmir ve diğer illerin SMMM odaları için tüm kararlar alınmıştır,

-İzmir YMMO için sadece kovuşturma açılmaması kararı alınmış ve söz konusu karar Ankara (% 53.3) ve İstanbul (% 68.4) YMM odaları için alınan kararlar arasında da ilk sırada yer almış, diğer iller YMMO için ise uyarma (% 42.9) ve diğer (% 28.6) kararları öne çıkan kararlar olmuştur.

2012 yılında;

-253'ü SMMM ve 79'u YMM odalarına ait olmak üzere toplam 332 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMM dosyası diğer illere (146 dosya), en az Ankara İli'ne (15 dosya), en fazla YMMO dosyası İstanbul İli'ne (37 dosya), en az ise diğer illere (7 dosya) aittir,

-SMMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması (% 27.3) ve kınama (% 19) kararları ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararı (% 4.35) ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması kararı (% 65.8) ilk, diğer kararı (% 1.27) son sırada yer almış ve meslekten men kararı ise alınmamıştır,

-İstanbul YMMO ile Ankara, İzmir, diğer iller SMMM ve YMM odaları için alınan kararlar arasında kovuşturma açılmaması kararı ilk sırada yer almıştır. Ayrıca kınama kararı Ankara dışında İstanbul, İzmir ve diğer iller SMMM odaları için, ceza verilmesine yer olmadığı kararı ise İzmir (% 36.4) ve diğer iller (% 42.9) YMM odaları için öne çıkan kararlar olmuştur,

-İzmir ve diğer iller YMM odaları için sadece kovuşturma açılmaması ve ceza verilmesine yer olmadığı kararları alınmıştır.

2013 yılında;

-196'sı SMMM ve 101'i YMM odalarına ait olmak üzere toplam 297 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMMMO dosyası diğer illere (115 dosya), en az Ankara (22 dosya) ve İzmir (22 dosya) illerine, en fazla YMMO dosyası İstanbul İli'ne (42 dosya), en az ise İzmir İli'ne (5 dosya) aittir,

-SMMM odaları için alınan kavuşturma açılmaması (% 26.5) ve kınama (% 21.9) kararları ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı (% 6.12) ve diğer (% 6.12) kararları ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması kararı (% 70.3) ilk, geçici men-6 ay (% 1.98) ile diğer (% 1.98) kararları son sırada yer almış ve meslekten men kararı ise alınmamıştır,

-Tüm illerin YMM odaları ve ayrıca İzmir İli dışındaki illerin SMMM odaları için alınan kararlar arasında kavuşturma açılmaması kararı ilk sırada yer almıştır. Söz konusu kararlar birlikte geçici men-12 ay Ankara İli, geçici men-6 ay İstanbul İli, kınama diğer iller SMMM odaları için öne çıkan kararlar olmuştur. İzmir İli SMMMMO için ise, kınama, ceza verilmesine yer olmadığı ve geçici men-6 ay kararları ilk sıralarda yer almıştır.

2014 yılında;

-300'ü SMMM ve 136'sı YMM odalarına ait olmak üzere toplam 436 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMMMO dosyası diğer illere (133 dosya), en az İzmir İli'ne (27 dosya), en fazla YMMO dosyası İstanbul İli'ne (58 dosya), en az ise İzmir İli'ne (7 dosya) aittir. İzmir İli, karara bağlanan en az SMMMMO ve YMMO dosya sayısına sahip il olmuştur,

-SMMM odaları için alınan diğer (% 24.7), kavuşturma açılmaması (%17) ve kınama (%16.3) kararları ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararı (% 3.67) ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması kararı (% 72.1) ilk, geçici men-6 ay kararı (% 1.47) son sırada yer almış ve meslekten men kararı ise alınmamıştır,

-Ankara SMMMMO için alınan kararlar arasında diğer kararı (% 75.4), öne çıkan karar olmuştur,

-Kovuşturma açılmaması, geçici men-6 ay ve kınama İstanbul İli, geçici men-6 ay ve kovuşturma açılmaması İzmir İli, kınama ve kovuşturma açılmaması diğer iller SMMM odaları için ilk sıralarda yer alan kararlar olmuştur,

-İzmir YMMO için sadece kavuşturma açılmaması kararı alınmış ve söz konusu karar diğer tüm illerin YMM odaları için alınan kararlar arasında da ilk sırada yer almıştır.

2016 yılında;

-365'i SMMM ve 120'si YMM odalarına ait olmak üzere toplam 485 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMMMO dosyası diğer illere (166 dosya), en az İzmir İli'ne (14 dosya), en fazla YMMO dosyası Ankara İli'ne (39 dosya), en az ise İzmir İli'ne (11 dosya) aittir. İzmir İli, 2014 yılında olduğu gibi bu yıl da karara bağlanan en az SMMMMO ve YMMO dosya sayısına sahip olmuştur,

-SMMM odaları için alınan diğer (% 32.3), kınama (% 21.4) ve kavuşturma açılmaması (%15.1) kararları ilk sıralarda, geçici men-12 ay (% 2.47) ve meslekten men (% 2.47) kararları son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması (% 50.8),

kınama (17.5) ve diğer (% 16.7) kararları ilk sıralarda, uyarma kararı (% 1.67) son sırada yer almış ve geçici men-12 ay ile meslekten men kararları ise alınmamıştır,

-Diğer ve uyarma Ankara İli, kınama ve diğer İstanbul İli, kınama ve kovuşturma açılmaması İzmir İli, diğer ve kınama diğer iller SMMM odaları için ilk sıralarda yer alan kararlar olmuştur. Tüm illerin YMM odaları için alınan kararlar arasında ise kovuşturma açılmaması ilk sırada yer almıştır.

2017 yılında;

-Birlik Disiplin Kurulu'nca 311'i SMMM ve 156'sı YMM odalarına ait olmak üzere toplam 467 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMMO dosyası diğer illere (169 dosya), en az İzmir İli'ne (17 dosya), en fazla YMMO dosyası İstanbul İli'ne (62 dosya), en az ise İzmir İli'ne (17 dosya) aittir. 2014 ve 2016 yıllarında olduğu gibi bu yıl da İzmir İli, karara bağlanan en az SMMM ve YMM oda dosya sayısına sahip olmuştur,

-SMMM odaları için alınan kavuşturma açılmaması (% 23.8), kınama (%19) ve diğer (%16.7) kararları ilk sıralarda, meslekten men kararı (% 2.57) ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması kararı (%74.4) ilk, diğer kararı (%3.85) son sırada yer almış ve geçici men-6 ay ile meslekten men kararları ise alınmamıştır,

-Kovuşturma açılmaması ve diğer Ankara İli, kınama ve kovuşturma açılmaması İstanbul İli, kovuşturma açılmaması ve uyarma İzmir İli, kovuşturma açılmaması, diğer ve kınama diğer iller SMMM odaları için alınan kararlar arasında ilk sıralarda yer almıştır. Bu yıl için de kovuşturma açılmaması kararı, tüm illerin YMM odaları için ilk sırada yer almıştır.

2018 yılında;

-212'si SMMM ve 121'i YMM odalarına ait olmak üzere toplam 333 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMMO dosyası diğer illere (91 dosya), en az İzmir İli'ne (19 dosya), en fazla YMMO dosyası Ankara İli'ne (52 dosya), en az ise İzmir İli'ne (5 dosya) aittir. İzmir İli, diğer üç yılda (2014, 2016 ve 2017 yılları) olduğu gibi bu yıl da karara bağlanan en az SMMM ve YMM oda dosya sayısına sahip il olmuştur,

-SMMM odaları için alınan kavuşturma açılmaması (% 25.9), uyarma (% 18.4) ve kınama (% 16) kararları ilk sıralarda, meslekten men kararı (% 3.3) ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için ise alınan kovuşturma açılmaması kararı (% 62) ilk, geçici men-6 ay (% 0.83) son sırada yer almış ve meslekten men kararı ise alınmamıştır,

-Kovuşturma açılmaması ve uyarma Ankara ile İstanbul, uyarma ve kınama İzmir, uyarma, diğer ve kovuşturma açılmaması diğer iller SMMM odaları için alınan kararlar arasında ilk sıralarda yer almıştır. Kovuşturma açılmaması, tüm illerin YMM odaları için alınan kararlar arasında ilk sırada yer almış, ayrıca diğer ve uyarma kararları Ankara YMMO için öne çıkan kararlar olmuştur.

2019 yılında;

-211'i SMMM ve 130'u YMM odalarına ait olmak üzere toplam 341 dosya karara bağlanmıştır. Karara bağlanan en fazla SMMMO dosyası diğer illere (115 dosya), en az Ankara İli'ne (17 dosya), en fazla YMMO dosyası İstanbul İli'ne (58 dosya), en az ise İzmir İli'ne (13 dosya) aittir,

-SMMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması (% 22.75) ve kınama (% 22.75) kararları ilk sırada, diğer (% 17.06), geçici men-6 ay (% 13.27) ve uyarma (% 12.32) kararları izleyen sıralarda, meslekten men kararı (% 1.90) ise son sırada yer almıştır. YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması kararı (% 53.1) ilk, geçici men-12 ay (% 1.54) son sırada yer almış ve geçici men-6 ay ile meslekten men kararları ise alınmamıştır,

-Kovuşturma açılmaması ve diğer kararları Ankara, kovuşturma açılmaması, kınama ve diğer kararları İstanbul, kovuşturma açılmaması, geçici men 6 ay ve uyarma kararları İzmir, kınama kovuşturma açılmaması, uyarma ve diğer kararları diğer iller SMMM odaları için alınan kararlar arasında ilk sıralarda yer almıştır.

-Tüm illerin YMM odaları için alınan kararlar arasında, kovuşturma açılmaması kararı ilk sırada yer almıştır. Ayrıca uyarma ve ceza verilmesine yer olmadığı kararları Ankara YMMO, kınama ve ceza verilmesine yer olmadığı kararları da İzmir YMMO için öne çıkan kararlar olmuştur.

İl SMMM ve YMM odaları için alınan Birlik Disiplin Kurulu kararlarının genel dağılımı ayrıca Şekil 7'de yer almaktadır. Söz konusu şekil incelendiğinde il odaları için alınan kararlar açısından;

-Ankara SMMMO için, diğer (% 42) ve kovuşturma açılmaması (% 20.8) kararları ilk sıralarda, geçici men-6 ay kararı (% 2.2) son sırada, YMMO için ise kovuşturma açılmaması kararı (% 50.3) ilk sırada, geçici men-6 ay kararı (% 3.4) son sırada yer almış ve meslekten men kararı alınmamıştır,

-İstanbul SMMMO için, kınama (% 25.7), kovuşturma açılmaması (% 19.8), diğer (% 15.4) ve geçici men-6 ay (% 15.3) kararları ilk sıralarda, meslekten men kararı (% 3.1) son sırada, yer almıştır. YMMO için ise kovuşturma açılmaması kararı (% 73.7) ilk sırada, geçici men-6 ay kararı (% 1.9) son sırada yer almış ve meslekten men kararı alınmamıştır,

-İzmir SMMMO için, uyarma (% 23), kovuşturma açılmaması (% 21.7), kınama (% 17.1) ve geçici men-6 ay (% 17.1) kararları ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararı (% 4.1) son sırada yer almıştır. YMMO için ise kovuşturma açılmaması kararı (% 74.7) ilk sırada, uyarma kararı (% 2.7) son sırada yer almış, geçici men-6 ay, geçici men-12 ay ve meslekten men kararları alınmamıştır,

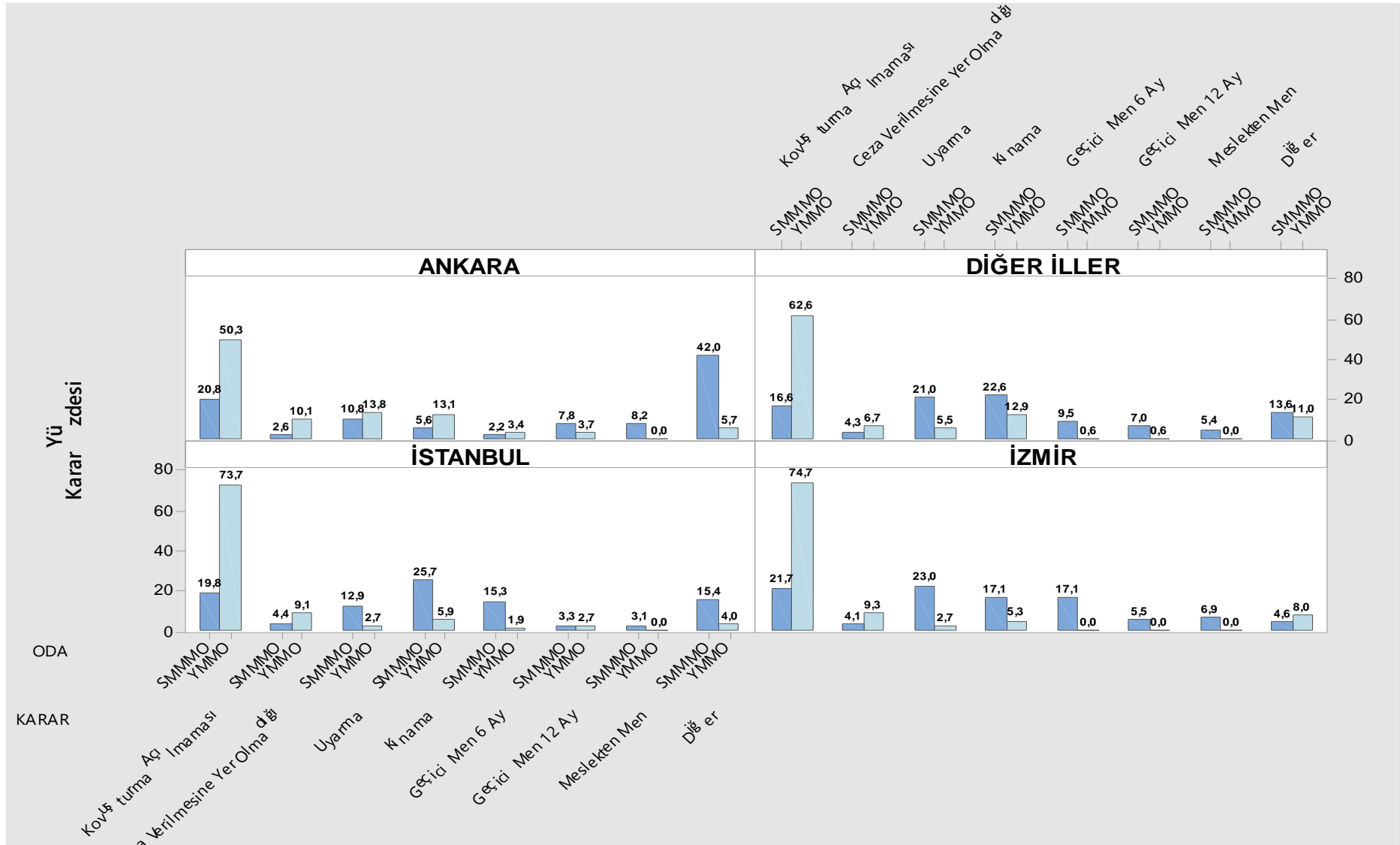
-Diğer iller SMMMO için, kınama (% 22.6), uyarma (% 21), kovuşturma açılmaması (% 16.6) ve diğer (% 13.6) kararları ilk sıralarda, ceza verilmesine yer olmadığı kararı (% 4.3) son sırada yer almıştır. YMMO için ise kovuşturma açılmaması kararı (% 62.6) ilk sırada, geçici men-6 ay (% 0.6) ve geçici men-12 ay (% 0.6) kararları son sırada yer almış, meslekten men kararı alınmamıştır.

Birlik Disiplin Kurulu'nca odalar için alınan farklı karar türleri ile il kriterinin birbirinden bağımsız olup olmadığının araştırılması önem taşımaktadır. Bu durumu araştırmak için,

H_0 : Karar türleri ile iller birbirinden bağımsızdır,

H_1 : Karar türleri ile iller birbirine bağımlıdır

hipotezleri oluşturulmuştur. Bu hipotezler için SMMM ve YMM oda verileri kullanılarak Ki-kare bağımsızlık testleri gerçekleştirilmiş ve sonuçlar Tablo 7'de verilmiştir. Ki-kare istatistiği, SMMMO için 266.71 (Serbestlik Derecesi 21), YMMO için ise 83.67 olarak hesaplanmıştır (Serbestlik Derecesi 18).

Şekil 7. İl SMMM ve YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Dağılımı

Bu sonuçlar, her iki oda bazında da sıfır hipotezinin reddedildiğini, karar türü ve il kriterlerinin birbirine bağımlı olduğunu göstermiştir ($p < 0.001$). Gerçekleştirilen testin sonucunda SMMM odaları için, Ankara İli'nde diğer, kınama ve geçici men-6 ay kararlarında, YMM odaları için ise, İstanbul İli'nde uyarma, Ankara İli'nde uyarma ve kovuşturma açılmaması kararlarında Ki-kare katkı bileşenlerinin büyüklüğü öne çıkmıştır. Yukarıda belirtilen oda, il ve karar türü bilgilerine ilişkin dosya sayılarının Tablo 7' de yer alan iki yönlü bağımsızlık varsayımlarının geçerliliğinin ortadan kalkmasında önde gelen etkenler olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 7. İİ SMMM ve YMM Odaları İçin Alınan Birlik Disiplin Kurulu Kararlarının Ki-kare Bağımsızlık Testi Sonuçları

KARARLAR	Hücre İçeriği	SMMMO					YMMO				
		İLLER				Toplam	İLLER				Toplam
		Ankara	İstanbul	İzmir	Diğer		Ankara	İstanbul	İzmir	Diğer	
Kovuşturma Açılmaması	n	56	127	47	204	434	150	275	56	102	583
	Satır %	12,9	29,26	10,83	47	100	25,73	47,17	9,61	17,5	100
	Sütun %	20,82	19,81	21,66	16,61	18,43	50,336	73,727	74,667	62,577	64,136
	Bek.Değ.	49,57	118,13	39,99	226,31		191,13	239,23	48,1	104,54	
	χ^2 Kat.Bil.	0,83	0,67	1,23	2,20		8,85	5,35	1,30	0,06	
Ceza Verilmesine Yer Olmadığı	n	7	28	9	53	97	30	34	7	11	82
	Satır %	7,22	28,87	9,28	54,64	100	36,59	41,46	8,54	13,41	100
	Sütun %	2,6	4,37	4,15	4,32	4,12	10,067	9,115	9,333	6,748	9,021
	Bek.Değ.	11,08	26,4	8,94	50,58		26,88	33,65	6,77	14,7	
	χ^2 Kat.Bil.	1,50	0,10	0,00	0,12		0,36	0,00	0,01	0,93	
Uyarma	n	29	83	50	258	420	41	10	2	9	62
	Satır %	6,9	19,76	11,9	61,43	100	66,13	16,13	3,23	14,52	100
	Sütun %	10,78	12,95	23,04	21,01	17,83	13,758	2,681	2,667	5,521	6,821
	Bek.Değ.	47,97	114,32	38,7	219,01		20,33	25,44	5,12	11,12	
	χ^2 Kat.Bil.	7,51	8,58	3,30	6,94		21,03	9,37	1,90	0,40	
Kınama	n	15	165	37	277	494	39	22	4	21	86
	Satır %	3,04	33,4	7,49	56,07	100	45,35	25,58	4,65	24,42	100
	Sütun %	5,58	25,74	17,05	22,56	20,98	13,087	5,898	5,333	12,883	9,461
	Bek.Değ.	56,43	134,46	45,52	257,59		28,19	35,29	7,1	15,42	
	χ^2 Kat.Bil.	30,42	6,94	1,59	1,46		4,14	5,00	1,35	2,02	
Geçici Men 6 Ay	n	6	98	37	117	258	10	7	0	1	18
	Satır %	2,33	37,98	14,34	45,35	100	55,56	38,89	0	5,56	100
	Sütun %	2,23	15,29	17,05	9,53	10,96	3,356	1,877	0	0,613	1,98
	Bek.Değ.	29,47	70,22	23,77	134,53		5,9	7,39	1,49	3,23	
	χ^2 Kat.Bil.	18,692	10,986	7,359	2,285		2,8473	0,0202	1,4851	1,5375	
Geçici Men 12 A	n	21	21	12	86	140	11	10	0	1	22
	Satır %	15	15	8,57	61,43	100	50	45,45	0	4,55	100
	Sütun %	7,81	3,28	5,53	7	5,94	3,691	2,681	0	0,613	2,42
	Bek.Değ.	15,99	38,11	12,9	73		7,21	9,03	1,82	3,94	
	χ^2 Kat.Bil.	1,57	7,68	0,06	2,31		1,99	0,10	1,82	2,20	
Meslekten Men	n	22	20	15	66	123	0	0	0	0	0
	Satır %	17,89	16,26	12,2	53,66	100					
	Sütun %	8,18	3,12	6,91	5,37	5,22					
	Bek.Değ.	14,05	33,48	11,33	64,14						
	χ^2 Kat.Bil.	4,50	5,43	1,19	0,05						
Diğer	n	113	99	10	167	389	17	15	6	18	56
	Satır %	29,05	25,45	2,57	42,93	100	30,36	26,79	10,71	32,14	100
	Sütun %	42,01	15,44	4,61	13,6	16,52	5,705	4,021	8	11,043	6,161
	Bek.Değ.	44,43	105,88	35,84	202,84		18,36	22,98	4,62	10,04	
	χ^2 Kat.Bil.	105,81	0,45	18,63	6,33		0,10	2,77	0,41	6,31	
TOPLAM	n	269	641	217	1228	2355	298	373	75	163	909
	Satır %	11,42	27,22	9,21	52,14	100	32,78	41,03	8,25	17,93	100
	Sütun %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Çalışma kapsamında Birlik Disiplin Kurulu'na karara bağlanan SMMMO ve YMMO dosya sayılarının yıllar ve iller bazında farklılık gösterdiği anlaşılmıştır. Bu durumu araştırmak için;

H_0 : Dosya sayıları açısından yıllar ile iller birbirinden bağımsızdır,

H_1 : Dosya sayıları açısından yıllar ile iller birbirine bağımlıdır hipotezleri oluşturulmuştur.

Söz konusu hipotezler için SMMM ve YMM oda verileri kullanılarak Ki-kare bağımsızlık testleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Birlik Disiplin Kurulu’nca Karara Bağlanan İl SMMMO ve YMMO Dosya Sayılarının Ki-kare Bağımsızlık Testi Sonuçları

YIL	Hücre İçeriği	SMMMO					YMMO				
		İLLER				Toplam	İLLER				Toplam
		Ankara	İstanbul	İzmir	Diğer		Ankara	İstanbul	İzmir	Diğer	
2011	n	19	145	50	293	507	15	38	6	7	66
	Satır %	3,75	28,6	9,86	57,79	100	22,73	57,58	9,09	10,61	100
	Sütun %	7,06	22,62	23,04	23,86	21,53	5,03	10,19	8	4,29	7,26
	Bek.Değ.	57,91	138	46,72	264,37		21,64	27,08	5,45	11,83	
	χ^2 Kat.Bil.	26,15	0,36	0,23	3,10		2,04	4,40	0,06	1,98	
2012	n	15	53	39	146	253	24	37	11	7	79
	Satır %	5,93	20,95	15,42	57,71	100	30,38	46,84	13,92	8,86	100
	Sütun %	5,58	8,27	17,97	11,89	10,74	8,05	9,92	14,67	4,29	8,69
	Bek.Değ.	28,9	68,86	23,31	131,93		25,9	32,42	6,52	14,17	
	χ^2 Kat.Bil.	6,69	3,65	10,56	1,50		0,14	0,65	3,08	3,63	
2013	n	22	37	22	115	196	36	42	5	18	101
	Satır %	11,22	18,88	11,22	58,67	100	35,64	41,58	4,95	17,82	100
	Sütun %	8,18	5,77	10,14	9,36	8,32	12,08	11,26	6,67	11,04	11,11
	Bek.Değ.	22,39	53,35	18,06	102,2		33,11	41,44	8,33	18,11	
	χ^2 Kat.Bil.	0,01	5,01	0,86	1,60		0,25	0,01	1,33	0,00	
2014	n	69	71	27	133	300	54	58	7	17	136
	Satır %	23	23,67	9	44,33	100	39,71	42,65	5,15	12,5	100
	Sütun %	25,65	11,08	12,44	10,83	12,74	18,12	15,55	9,33	10,43	14,96
	Bek.Değ.	34,27	81,66	27,64	156,43		44,59	55,81	11,22	24,39	
	χ^2 Kat.Bil.	35,20	1,39	0,02	3,51		1,99	0,09	1,59	2,24	
2016	n	60	125	14	166	365	39	32	11	38	120
	Satır %	16,44	34,25	3,84	45,48	100	32,5	26,67	9,17	31,67	100
	Sütun %	22,3	19,5	6,45	13,52	15,5	13,09	8,58	14,67	23,31	13,2
	Bek.Değ.	41,69	99,35	33,63	190,33		39,34	49,24	9,9	21,52	
	χ^2 Kat.Bil.	8,039	6,623	11,46	3,109		0,0029	6,0366	0,122	12,6243	
2017	n	39	86	17	169	311	39	62	17	38	156
	Satır %	12,54	27,65	5,47	54,34	100	25	39,74	10,9	24,36	100
	Sütun %	14,5	13,42	7,83	13,76	13,21	13,09	16,62	22,67	23,31	17,16
	Bek.Değ.	35,52	84,65	28,66	162,17		51,14	64,01	12,87	27,97	
	χ^2 Kat.Bil.	0,34	0,02	4,74	0,29		2,88	0,06	1,32	3,59	
2018	n	28	74	19	91	212	52	46	5	18	121
	Satır %	13,21	34,91	8,96	42,92	100	42,98	38,02	4,13	14,88	100
	Sütun %	10,41	11,54	8,76	7,41	9	17,45	12,33	6,67	11,04	13,31
	Bek.Değ.	24,22	57,7	19,53	110,55		39,67	49,65	9,98	21,7	
	χ^2 Kat.Bil.	0,59	4,60	0,02	3,46		3,83	0,27	2,49	0,63	
2019	n	17	50	29	115	211	39	58	13	20	130
	Satır %	8,06	23,7	13,74	54,5	100	30	44,62	10	15,38	100
	Sütun %	6,32	7,8	13,36	9,36	8,96	13,09	15,55	17,33	12,27	14,3
	Bek.Değ.	24,1	57,43	19,44	110,02		42,62	53,34	10,73	23,31	
	χ^2 Kat.Bil.	2,09	0,96	4,70	0,23		0,31	0,41	0,48	0,47	
Toplam	n	269	641	217	1228	2355	298	373	75	163	909
	Satır %	11,42	27,22	9,21	52,14	100	32,78	41,03	8,25	17,93	100
	Sütun %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

SMMM odaları için Ki-kare istatistiği 151.1 (Serbestlik Derecesi 21), YMM odaları için ise 59.0 olarak hesaplanmıştır (Serbestlik Derecesi 21). Bu sonuçlardan her iki oda bazında da sıfır hipotezinin reddedildiği, dosya sayıları açısından yıl ve il kriterlerinin birbirine bağımlı olduğu anlaşılmıştır ($p < 0.001$). Karara bağlanan dosya sayılarının Ki-kare katkı bileşenlerinin büyüklüğü açısından SMMM odaları için, 2011 ve 2014 yıllarında Ankara İli, 2016 ve 2012 yıllarında İzmir İli, YMM odaları için ise 2016 yılında İstanbul İli ile diğer iller dikkat çekmektedir. Tablo 8’ de yer alan iki yönlü bağımsızlık varsayımlarının geçerliliğinin ortadan kalkmasında yukarıda belirtilen oda, yıl ve il bilgilerine ilişkin dosya sayılarının önde gelen etkenler olduğu ortaya çıkmaktadır.

4. SONUÇ

2011-2019 döneminde odalardan Birliğe gönderilen dosyalar hakkında Birlik Disiplin Kurulu'na alınan kararların yıl, oda ve il bazında ayrıntılı incelendiği bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

-Birlik Disiplin Kurulu'na 2.645'i SMMM ve 1.073'ü YMM odalarından gelen toplam 3.718 dosya karara bağlanmış, 2011 yılı en fazla, 2013 yılı da en az dosyanın karara bağlandığı yıl olmuştur. 2011 yılında özellikle en fazla SMMMO ve en az YMMO dosyası karara bağlanmış, söz konusu yıla göre diğer yıllarda SMMMO dosya sayısında azalış, YMMO dosya sayısında ise artış söz konusu olmuştur,

-Karara bağlanan dosyaların meslek unvanlarına göre dağılımı, en fazla dosya sayısı ile SMMM ve daha sonra YMM, SM ve stajyer dosyaları şeklindedir. En fazla SMMM ve SM dosyası 2011 yılında, YMM dosyası ise 2015 yılında karara bağlanmış, 2018 ve 2019 yılları özellikle SM dosya sayısının en az olduğu yıllar olmuştur.

-Birlik Disiplin Kurulu kararlarında genel olarak kovuşturma açılmaması kararının ilk sırada yer aldığı ve bu kararı kınama, diğer ve uyarma kararlarının izlediği, meslekten men kararının ise son sırada yer aldığı saptanmıştır. Uyarma, kınama ile meslekten men kararları en fazla, kovuşturma açılmaması kararı ise en az 2011 yılında alınmıştır. Yıllar itibariyle alınan kararlar arasında;

2011 yılında, uyarma kararı ilk, ceza verilmesine yer olmadığı kararı son sırada,

2012 yılında, kovuşturma açılmaması kararı ilk, diğer kararı son sırada,

2013 yılında, kovuşturma açılmaması kararı ilk, diğer ve meslekten men kararları son sırada,

2014 yılında, kovuşturma açılmaması kararı ilk, ceza verilmesine yer olmadığı kararı son sırada,

2015 yılında, diğer kararı ilk, meslekten men kararı son sırada,

2016 yılında, diğer kararı ilk, geçici men-12 ay ve meslekten men kararları son sırada,

2017, 2018 ve 2019 yıllarında ise, kovuşturma açılmaması kararı ilk, meslekten men kararı son sırada yer almıştır.

-SMMM odaları için alınan kararlarda her karar türüne yer verilmiş, kınama, kovuşturma açılmaması, uyarma ve diğer kararları öne çıkan kararlar olmuş, ceza verilmesine yer olmadığı kararı ise son sırada yer almıştır,

-YMM odaları için alınan kararlarda ise kovuşturma açılmaması kararı öne çıkan karar olmuş, geçici men-6 ay kararı son sırada yer almış ve meslekten men kararı alınmamıştır,

-Yıllar itibariyle ele alındığında 2011 yılı, SMMM odaları için alınan kınama ve uyarma kararlarının en fazla, kovuşturma açılmaması ile ceza verilmesine yer olmadığı kararlarının en az alındığı yıl olmuştur. Ayrıca YMM odaları için alınan kovuşturma açılmaması ve kınama kararları da en az 2011 yılında alınmıştır.

-Diğer iller, karara bağlanan en fazla SMMM oda dosyası ile ilk sırada yer almış ve onu İstanbul, Ankara ve İzmir illeri izlemiştir. Karara bağlanan en fazla YMM oda dosyasının ise İstanbul İli'ne ve daha sonra Ankara İli'ne, diğer illere ve İzmir İli'ne ait olduğu görülmüştür.

-Özellikle Ankara İli, karara bağlanan SMMM oda dosyasından daha fazla YMM oda dosyasına sahip il olmuştur. Ayrıca İzmir İli'nin 2014, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında karara

bağlanan en az SMMM ve YMM oda dosyasına sahip il olduğu görülmüştür. 2019 yılında karara bağlanan İstanbul ve diğer iller SMMM oda dosya sayısında 2011 yılına göre önemli bir azalış olmuştur.

-2011 yılı İstanbul, İzmir ve diğer iller SMMM odaları için en fazla, Ankara ve diğer iller YMM odaları için en az dosyanın, 2017 yılı ise İstanbul, İzmir ve diğer iller YMM odaları için en fazla dosyanın karara bağlandığı yıl olmuştur,

İl SMMM odaları için alınan kararlar arasında;

-İstanbul İli ve diğer iller için kınama, Ankara İli için diğer, İzmir İli için uyarma ilk sırada,
-İzmir İli ve diğer iller için ceza verilmesine yer olmadığı, Ankara İli için geçici men-6 ay, İstanbul İli için ise meslekten men son sırada yer alan kararlar olmuştur.

İl YMM odaları için alınan kararlar arasında ise;

-Tüm iller için kovuşturma açılmaması kararı ilk sırada yer almış,
-İzmir İli için uyarma, Ankara ve İstanbul illeri için geçici men-6 ay, diğer iller için ise geçici men-6 ay ve geçici men-12 ay son sırada yer alan kararlar olmuştur.
-Tüm iller için meslekten men kararı alınmamış, ayrıca İzmir İli için söz konusu kararla birlikte geçici men-6 ay ve geçici men-12 ay kararları da alınmamıştır.

Çalışma kapsamında yapılan istatistiksel testlerle; SMMM ve YMM odaları için alınan kararlar ile illerin, aynı zamanda dosya sayıları açısından yıllar ile illerin birbirine bağımlı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu kapsamda SMMM odaları için, Ankara İli'nin diğer, kınama ve geçici men-6 ay kararlarında, YMM odaları için ise, İstanbul İli'nin uyarma, Ankara İli'nin uyarma ve kovuşturma açılmaması kararlarında farklılık gösterdiği saptanmıştır. Karara bağlanan dosya sayıları açısından SMMM odaları için, 2011 ve 2014 yıllarında Ankara İli'nin, 2016 ve 2012 yıllarında İzmir İli'nin, YMM odaları için ise 2016 yılında İstanbul İli ile diğer illerin farklılık gösterdiği görülmüştür.

Araştırma sonuçlarından da görüldüğü gibi, özellikle 2011 yılı baz alındığında diğer yıllar itibariyle karara bağlanan SMMMO dosya sayısında azalış olması, Birlik Disiplin Kurulu'na alınan kararlar arasında kovuşturma açılmaması kararının 2011, 2015 ve 2016 yılları dışında diğer yıllarda ilk sırada, meslekten men kararının da 2011, 2012 ve 2014 yılları dışında diğer yıllarda son sırada yer alması ve bu kararın YMM odaları için alınmamış olması olumlu sonuçlardır. Muhasebe meslek mensupları disiplin süreci faaliyetlerinin gerek mesleğe gerekse topluma yarar sağlayacak şekilde yürütülmesi ve sürecin işleyişinde özellikle taraflarca doğru kararların alınması, disiplin dosya sayılarını artıran nedenlerin saptanarak gerekli önlemlerin alınması muhasebe mesleğine duyulan güvenin artmasına, mesleğin gelişimine ve geleceğine önemli katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Banar, K. ve Aslan, Ü. (2009). Muhasebe Meslek Mensuplarının Almış Oldukları Disiplin Cezaları Üzerine Bir Araştırma (2000-2008 Dönemi), *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 44, 91-110.

Bédard, J. (2001). The Disciplinary Process of the Accounting Profession: Protecting the Public or the Profession? The Québec Experience, *Journal of Accounting and Public Policy*, 20, 399-437.

Canning, M.& O'Dwyer, B. (2001). Professional Accounting Bodies' Disciplinary Procedures: Accountable, Transparent and in the Public Interest?, *European Accounting Review*, 10 (4), 725-749.

Dursun, G.D. (2019). Muhasebe Meslek Mensuplarının Almış Oldukları Disiplin Cezalarının Cinsiyet ve Mesleki Unvan Açısından Analizi: 2008-2017 Dönemi, *Maliye ve Finans Yazıları*, (111), 387-402.

Ekerkil, V. (2016). Muhasebe Meslek Mensuplarının Etik-Disiplin İlişkisi ve Disiplin Cezası Analizi 1993-2015, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl: 8, Sayı: 22, 363-402.

Ekerkil, V., Çavuş, G. ve Kodalak, E. (2016). Türkiye’de TÜRMOB ile Birleşik Krallık ACCA’da Muhasebe Meslek Mensuplarının Disiplin Süreci ve İki Birlik Arasındaki Disiplin Sürecinin Karşılaştırılması, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 8 (3), 107-137.

Ekerkil, V. (2017). İstanbul SMMM Odasında Kayıtlı Muhasebe Meslek Mensuplarına Verilen Disiplin Cezalarının Suç Dağılımı Ve Analizi: 2008-2015, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt.9, Sayı.18, 328-352.

Garmilis, G. & Stokes, L. (2007). Convergence of the Disciplinary Processes of Accounting Organizations? A Comparison Between the United States and France” *Annual Congress of the American Accounting Association*, Chicago, United States. AAA, 1-25.

Gül, H. (2016). Muhasebe Meslek Mensuplarının Almış Oldukları Disiplin Cezalarının Kayıtlı Olunan Oda, Unvan ve Cinsiyet Açısından Değişimi: 2001-2015 Dönemi, *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt.3, Sayı:3, 44-62.

Karabınar, S. ve Çevik, Z. (2018). Bir Muhasebe Meslek Odasında 2008-2013 Yıllarında Verilen Disiplin Cezalarının Yapısal Analizi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:77, 69-90

Leonard, V. M., Belanger, C. H. & Wardley, L. J. (2016). Examining the Ethical Behavior of Ontario Chartered Accountants: A Longitudinal Review of the Disciplinary Process, *Accounting Perspectives*, Vol: 15, No: 3, 169-199.

O’Dwyer, B.&Canning, M. (2008) On Professional Accounting Body Complaints Procedures, *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, Vol. 21 No. 5, 645-670.

Yaşar, A. (2016). Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Kurallara Duyarlılığının Cinsiyet Yönlünden Karşılaştırılması: 2001-2015 Disiplin Cezaları Yönlünden Bir İnceleme, *Journal of Human Sciences*, 13 (2), 3413-3428.

2011-2019 Yılları TÜRMOB Disiplin Kurulu Faaliyet Raporları
(<https://www.turmob.org.tr/FaaliyetRaporlari/disiplin-kurulu>)

3568 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 13 Haziran 1989 tarih ve 20194 Sayılı Resmi Gazete

5786 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 26 Temmuz 2008 tarih ve 26948 Sayılı Resmi Gazete.

Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği: 31 Ekim 2000 tarih ve 24216 Sayılı Resmi Gazete.

Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik: 27 Eylül 2007 tarih ve 26656 Sayılı Resmi Gazete.

Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik: 04 Ağustos 2015 tarih ve 29435 Sayılı Resmi Gazete.